

NIEUWSBRIEF
FILOSOFEN-
FONTEIN
JAN 2015

Beste vrienden van Filosofenfontein,

Nieuwsbrief nummer drie.

Rik geeft een gezonde financiële stand van zaken en Jacques zoomt in op een beeld uit de tentoonstelling van Willy Peeters afgelopen zomer.

Marcel heeft opmerkelijk Dominicaans nieuws waarbij hij eerst de geschiedenis schetst van de structuur van deze kloosterorde. De Vlaamse Dominicanen hebben recentelijk een keuze gemaakt, die opmerkelijk is maar die ook kansen inhoudt tot verdieping en uitnodigt tot ontmoeting met de drie Waalse kloosters.

Jef houdt ons op de hoogte van ontwikkelingen in Bezielid Verband, gekoppeld aan een uitnodiging.

Het boek van Marcel „Een weg naar verstillig. Spirituele zoektocht met teksten van Meister Eckhart“ werd onlangs bekroond tot beste religieus en spiritueel boek van 2014. Evert van den Berg, Iekendominicaan, schreef een interessante bespreking.

Verder worden enkele niet te missen evenementen aangekondigd die schreeuwen om in uw agenda te komen.

Schaamteloos en tegen elke journalistieke deontologie in besluit ondergetekende deze periodiek met een reclameboodschap voor haar eigen referaat, geïllustreerd met een foto van Marcel op zijn gloednieuwe elektrische velo. Want het is precies 100 jaar geleden dat in België het verbod werd opgeheven voor paters, priesters en kapelaans om zich op een fiets voort te bewegen. Alleluia!

Moge het klokje hiernaast nu klinken want zoals het in Fifo klinkt klinkt het nergens.

uw redacteur,
Geert Moons

één

Nieuws vanuit de werkgroep Financiën

Bij het afsluiten van de rekeningen op 31 december 2014 stond er €4743 op de rekening. Er werden enkele rekeningen betaald, waaronder die voor ons aandeel in de stookolie de grootste was. Er worden nog enkele rekeningen verwacht, zoals voor het aandeel van de kapel in het verbruik van elektriciteit.

Op dit ogenblik zijn er 45 families die op regelmatige basis bijdragen via een bestendige opdracht, meestal maandelijks. Iedere zondag worden cash bijdragen gestort in het mandje, en de opbrengst blijft redelijk stabiel, zodat we kunnen stellen dat het financiële plan stand houdt.

De groep heeft ook een budgetplan voor het werkjaar opgemaakt. De grootste uitgavenposten die nog worden verwacht zijn het onderhoud van het orgel, en het bijwerken van de rode zangbundel. Wij hebben ook een provisie aangelegd voor de geluidsinstallatie, omdat die reeds verschillende tekenen van ouderdom heeft gegeven.

De meeste werkgroepen werken zelfbedruipend, en wij nemen dit zo op in het budget plan. Een volledig en gedetailleerd verslag van budget plan en uitgaven zal worden gepresenteerd op de algemene vergadering in de zomer.

Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken voor het feit dat zovelen bijdragen tot een sterke participatie aan de werking van de kapelgemeenschap, waarin ook het financiële aspect belangrijk is en we kunnen rekenen op grote solidariteit.

Rik Nuytten

„Let op: er worden vandaag TV-opnamen gemaakt..!“

twee

Evolutie van dominicanen in Vlaanderen

Er is de laatste tijd wat aan het bewegen bij onze Vlaamse dominicanen. Om te begrijpen waar het om gaat moet ik eerst een kleine technische uitleg geven.

Dominicanen zijn niet zoals monniken gebonden aan één plaats (de abdij) maar behoren tot een provincie die bestuurd wordt door een provinciaal samen met zijn raad. Daarnaast bestaat ook een vicariaat als een groep die behoort tot een bepaalde provincie maar relatief autonoom is. (Tot voor kort behoorden vb. de Congolese dominicanen tot een vicariaat dat afhankelijk was van Vlaanderen.) Het geheel wordt bestuurd door de magister die wordt bijgestaan door een aantal assistenten (één voor elk werelddeel, de algemene econoom, de verantwoordelijke voor opleiding, enz.). Over heel de wereld zijn er 51 provincies en vicariaten en telt de orde ongeveer 6000 mannelijke leden (853 in opleiding), ongeveer 3000 contemplatieve dominicanessen, 18.000 dominicanessen in allerlei apostolaat en een groot getal leden van de derde orde (leken die zich via een gelofte met de orde hebben verbonden). Een provincie bestaat uit minstens drie kloosters en minimum 40 stemgerechtigde leden.

Tot na de tweede wereldoorlog vormde België één provincie, maar vanaf de jaren '50 werd zoals op veel andere gebieden de Belgische provincie gesplitst in een Vlaamse en een Waalse. De laatste jaren heeft de Vlaamse provincie echter geen intredes meer gehad en zijn we een oude groep (gemiddelde leeftijd is 78 jaar) die 40 leden telt. Vorig jaar moesten we het klooster van Genk sluiten waardoor we niet meer aan de voorwaarden van 3 kloosters voldoen om een provincie te zijn. We moesten dus uitzien naar een fusie of verbond met een andere entiteit. De meeste ordes en congregaties hebben die stap jaren geleden al gezet en gingen een fusie aan met de Nederlandse tak van hun groep. Wij hebben ervoor gekozen om opnieuw met de Waalse groep samen te gaan om diverse redenen. Het gevoel meer verwantschap te hebben met de Waalse mentaliteit dan met de Nederlandse, het feit dat in het klooster van Brussel drie Vlaamse dominicanen wonen, de ruimtelijke nabijheid, het feit dat we al enkele jaren de studies van dominicanen in opleiding in Wallonië financieren, de vaststelling dat de Waalse provincie een kleine maar krachtige groep is met enkele mensen in opleiding, enkele jonge paters en een boeiend apostolaat onder studenten en de mogelijkheid om een eigen juridische structuur uit te bouwen. Dat alles heeft ervoor gezorgd dat we in die richting evolueren. Concreet houdt dat in dat we in de loop van dit jaar met de Waalse groep één geheel zullen vormen waarbij Vlaanderen een vicariaat van de Waalse groep wordt. We opteren voor deze formule (en niet voor een eenvoudige fusie), omdat een vicariaat een relatief grote autonomie heeft. Gezien de Belgische situatie op burgerlijk vlak is dat belangrijk. Mutualiteit, bejaardenzorg, verzekering, banken, enz. zijn geregionaliseerd. Ook een kloosterorde moet daarmee rekening houden. Vandaar dat het belangrijk is dat we toch een vrij grote autonomie behouden. Ik werd 4 jaar geleden tot provinciaal van Vlaanderen gekozen en mijn termijn hield in november op. Op vraag van de provincie stond de magister toe dat mijn mandaat

voor 1 jaar werd verlengd. In dat jaar moet het samengaan met de Waalse groep gerealiseerd worden. Daarna vormen we een onderdeel met een eigen vicaris. Voor het beleid van de verschillende kloosters en huizen zal dat waarschijnlijk niet veel verandering geven, alhoewel op lange termijn over dat grote geheel zal moeten worden nagedacht en dat dit zal gebeuren vanuit een beoordeling van het geheel.

Het samengaan is echter bedoeld om meer te zijn dan een juridisch trucje, maar is hopelijk ook de aanzet voor een spirituele verdieping en vernieuwing. Naar de toekomst toe zullen we beter kennis met elkaar moeten maken. Wallonië telt drie kloosters: Brussel, Louvain la Neuve en Luik. Een bezoek aan die gemeenschappen zou een boeiend initiatief kunnen zijn. Ik denk ook aan het uitwisselen van sprekers, het samen organiseren van spirituele vormingsdagen, enz. Dat alles is nog toekomstmuziek en moet in de volgende tijd worden voorbereid. Of dat alles ook gevolgen kan hebben voor Filosofenfontein zal in de loop van de volgende tijd blijken. Ik zelf hoop dat deze weg een nieuwe stimulans en nieuwe inspiratie mag geven.

Marcel Braekers

Ontmoetingsdag Beziel Verband zaterdag 30 mei 2015

Beziel Verband is een netwerk van parochies, geloofsgemeenschappen en zinzoekers waarbij ook Filosofenfontein is aangesloten. Het situeert zich expliciet binnen de katholieke Kerk waar het streeft naar een grotere autonomie van de basis in het zoeken naar eigentijdse vormen van geloofsbeleving. Het wil een doorgeefluik zijn van informatie en inspiratie en hanteert daarvoor in de eerste plaats haar website www.bezielverband.be. Daarop stellen groepen zich voor, wordt standpunt ingenomen in actuele kwesties, zijn er voorbeelden te vinden van good practices rond kerkorganisatie, liturgie,... worden columns gepubliceerd rond thema's op het snijpunt van zingeving en samenleving,... De website reikt je dus een veelheid aan van vernieuwingselementen in kerkelijk Vlaanderen.

Beziel Verband organiseert op zaterdag 30 mei een ontmoetingsdag in Buizingen. In workshops zullen concrete vormen van kerkorganisatie worden toegelicht en worden alternatieve vormgevingen van liturgie, kerkbestuur, gemeenschapsvorming,... voorgesteld. Daarnaast is er ruimte voor onderlinge contacten. Eindigen doen we met een viering.

We nodigen kapelgangers van Filosofenfontein van harte uit om daaraan deel te nemen. Via de website kan je de verdere ontwikkeling en voorstelling van het programma van die dag volgen.

Jef Schoenaerts

drie

vier

Boeksignalement: Een weg van verstillig

Een weg van verstillig is een nieuw boek van Marcel Braekers, provinciaal overste van de Vlaamse dominicanen, over zijn middeleeuwse medebroeder Meister Eckhart. Lekendominicaan Evert van den Berg las het en beveelt het aan.

Een aantal jaren geleden verscheen van Marcel Braekers o.p. een inleidend boek over Meister Eckhart, waarin hij aan hand van goed gekozen fragmenten uit het werk van deze middeleeuwse dominicaanse mysticus de hoofdlijnen van zijn ondogmatische 'theologie' uiteenzet en bovendien laat zien dat deze raakvlakken met het zenboeddhisme vertoont.

In zijn pas verschenen Een weg van verstillig laat hij zien hoe Eckhart juist in deze tijd betekenis kan hebben voor een hedendaagse spiritualiteit, die los is van de sacramenten en buiten de kerk leeft: het is eerder een meditatieboek.

Het inleidende deel omvat een inleidend hoofdstuk over de tijd van Eckhart en de bespreking van zijn visie aan de hand van centrale motieven uit zijn werk. In het tweede deel komen de teksten van Eckhart zelf aan bod. Daarvan geeft hij eigen vertalingen, waarin hij probeert in taal van nu recht te doen aan het origineel.

Deze vrije manier van vertalen heeft een effect dat vergelijkbaar is met dat van de pas verschenen Bijbel in Gewone Taal: ze geeft een frisse lezing, die nieuwsgierig kan maken naar de oorspronkelijke tekst. Daaraan komt Braekers van tijd tot tijd tegemoet door die tussen haakjes toe te voegen.

In het tweede deel worden eerst drie mooie preken die representatief zijn voor het werk van Eckhart, in hun geheel besproken, waaronder zijn wellicht meest dominicaanse preek, Intravit Jesus in quoddam castellum (Jezus ging een stadje binnen), waarin aan de werkende Martha de voorkeur wordt gegeven boven de contemplerende Maria: Martha is dat stadium al gepasseerd en kan op een nieuwe manier in de wereld staan.

Op de achtergrond horen we het dominicaanse motto contemplari et contemplata aliis tradere (overwegen en het overwogene doorgeven aan anderen). De preken zijn toegankelijk gemaakt door tussenkopjes die de structuur ervan verhelderen. Daardoor is het mogelijk zich in eerste instantie tot de hoofdlijnen te beperken en pas daarna het geheel in zich op te nemen. Bovendien kan men ze zo ook in lectio divina lezen.

Na de drie preken volgen twee thematische paragrafen, waarbij ook passages uit Eckharts traktaten betrokken worden: een over lijden-verdriet-troost, die qua moeilijkheidsgraad hoge eisen stelt aan de beoogde lezer, en een over biddend naderen van God, en ten slotte een verrassende bespreking van Granum sinapis (het mosterdzaadje): een schitterend gedicht dat of van Eckhart zelf is, of van iemand uit zijn directe omgeving.

Preekbesprekingen en thematische paragrafen worden voorafgegaan door een informatieve inleiding, zijn voorzien van verklarende voetnoten en worden gevolgd door teksten ter overweging van onder meer Paul Celan en Dag Hammarskjöld en uit een taoïstische geschrift, vaak met een commentaar dat uitnodigt tot verdere doordinking.

De auteur/redacteur besluit zijn inspirerende rondleiding door het werk van Eckhart met een persoonlijk woord en een eigen geloofsbelijdenis. Kortom, van harte aanbevolen. Ik houd het boek voorlopig binnen handbereik.

Evert van den Berg, lekendominicaan

Marcel Braekers ontving voor dit werk de trofee voor het beste religieuze en spirituele boek van 2014

Willy Peeters stelde ten toon

Op 20 en 21 september stelde Willy Peeters een vijftiental beelden tentoon in de kapel en de tuin van Filosofenfontein, zoals dit ook al in 2006 gebeurde. Waarom we dit doen? Omdat we vinden dat schoonheid één van de wegen is om dichterbij het mysterie van het bestaan te brengen. Omdat we hiermee mensen willen uitnodigen om kennis te maken met Filosofenfontein. Omdat we de tuin een prachtig kader is voor de bronzen beelden. Omdat we bij die gelegenheid eens in die tuin komen: tuin waarvan we hebben geschreven dat die ,een metafoor is voor het leven.'

Dat het opnieuw Willy Peeters is, die tentoonstelde op FF wekt geen verbazing, niet zozeer omdat Willy zo dichtbij woont, maar veeleer omdat er een zekere affiniteit is tussen zijn werk en wat hier gebeurt. Zo gaf één van zijn vroegere werken (,de hemel dragers') de aanleiding voor een nieuwe tekst van Kris Gelaude op muziek gezet door Arnout Malfliet. Dit beeld figureerde tevens op de kaft van de cd en van de nieuwe zangbundel.

Tijdens de recente tentoonstelling hebben veel bezoekers van binnen en buiten de gemeenschap de beelden gezien en geboeid geluisterd naar het verhaal dat Willy Peeters had bij elk van zijn beelden. Ook dit keer hadden we bij elk van de beelden een korte tekst gezocht of gemaakt die er o.i. bij past.

We drukken hier de tekst af bij het beeld ,**Aanslag**'. Dit beeld stond wat ,uit den draai' en daardoor hebben niet alle bezoekers dit kunnen zien. Wij geven dit werk ook weer, omdat het zo indrukwekkend is. (Onder elkaar noemen wij dit, Kaïn en Abel').

Elk geweld
zorgt voor zijn eigen alibi.

Nood wordt nimbus
van deugd,
ellende anderen toegebracht
een smal
schouderophalen.

Maar geen erger mens
dan die van een ander mens
de vrolijkheid
doodmaakt.

Hans Andreus

zeven

AANKONDIGINGEN

30 mei: ontmoetingsdag **Beziel Verband** in Buizingen
Info bij Jef

26 september **Fonteinfeest!**

27 september **Kerkberaad** na de viering

GOD = KOERS

24 februari 20u.

Geert Moons (°Brussel 1960, kunsthistoricus) bespreekt de kruisbestuiving tussen het katholicisme en het professionele wielrennen, een historisch onderbouwd referaat, voorzien van niet altijd even relevante hersenspinsels. U krijgt onder meer een antwoord op de brandende vraag "Hoe katholiek is de koers?", u verneemt hoe de Heilige Maagd Maria persoonlijk en op dramatische wijze heeft ingegrepen in de Giro van 1950, en het dopingprobleem wordt in het licht van de Bijbel tot zijn juiste proporties herleid. In het zog der wielergoden beklimmen we de Ventoux en we zien hoe de iconografie van de christelijke kunst een blauwdruk is voor de beeldtaal van de wielerverslaggeving.

Waarschuwing: deze conference heeft een per definitie humoristische ondertoon maar werd desondanks toch niet gehomologeerd door Monseigneur Léonard.

acht